

WADNIEMENSKI KURIER POLSKI

Grzeszkowej 13 tel. 166
Redakcja otwarta od 12-11-5
Administracja - 10-11-5
Prenumerata miesięcznie zł. 4.
z odnośnikiem i przes. poczt. 4 zł. 60 gr.

№ 252 Rok II.
GRODNO
sobota 12 września 1925 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz m/m za tekstem 20 gr. Drobnie za wyraz 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Miesięczne p/g umowy. Dla ogłoszeń układ stronicy 8-mi szpaltowy. Każda nowa podwyżka taryfy, ogłoszona w nagłówku, obowiązuje wszystkie już przyjęte zamówienia bez uprzedniego awiadomienia.

Z motyką na słońce

Wielkie afisze a także wzmianki w pismach, oznajmiły Grodno o zamiarze wystawienia przez zespół Teatru Żołnierskiego znanej sztuki Anzycy p. t. „Kościuszkę pod Racławicami”.

Dzieło to ze względu na moment historyczny, jaki ilustruje, na aureole, którą otoczono było od pierwszych chwil swego istnienia, na nimb, w jakim ukazywało się na narodowej scenie polskich Aten—Krakowa w czasach niedoli narodu, stanowi sobą niejako oświadczenie o wartości i sile — coś o czym nie mówi się nigdy jako o rzeczy zwykłej.

Na sztukę tę patrzemy przez pryzmat miłości i uwielbienia dla przeziśnutej, świetlanej, bohaterkiej postaci Tadeusza Kościuszki, oraz męczeństwa, jakie przez długie lata stało się udziałem narodu. Mieszana na tych świetlanych promieniach i krwawych łzach rzuca na sztukę tę niezwykle blask, który nigdy siły swej nie traci, przeciwnie, dzięki cudownej mocy, potężnieje nieustannie.

Oczywiście sztuka ta w wolnej Polsce nie potrzebuje już odgrywać roli dzwonu, bijącego na twórcę, wobec tonącego w bezmyślnym zapomnieniu narodu, natomiast podłożem swym oraz pierwiastkami, składającymi się na jej całość, by-

najmniej aktualności nie utraciła i wystawienie jej, szczególnie tu, na naszych terenach, będzie wielką zasługą tych, którzy rzecz tę podjęli i wykonać potrafili, nie ożyniac z niej parodji.

Lepiej by Grodno nie widziało „Kościuszkę pod Racławicami”, niż miałoby zobaczyć parodję. Zdawałoby się, że skromne siły i szczupłe ramy tetru żołnierskiego nie zdołają z honorem wywiązać się z zadania i że będzie to porwanie się z motyką na słońce.

Bytność jednak na wczorajszej przedgeneralnej próbie pozwala skonstatować, że nasze obawy były płonne, że wykonany w tych ramach posiadaniem farbami obraz zdola zadowolić widza, nie ożyniac wstydu mistrzowi. Są usterki, są niedokładności, które jednak dadzą się usunąć. Będą pewnie niedociągnięcia, które liczyć muszą na wyrozumiałość widza, ośmiesz jednak wypadnie zupełnie zadawalająco.

Zapewne dzieło to nie będzie tak wystawione, jak na krakowskiej scenie, nie gorzej jednak, jak było wystawione w 1920 roku w Wilnie, za to prawie ręczyć możemy, „Kościuszkę pod Racławicami”, przez szereg dni, w których będzie wystawiony, wypełni, jak sądzimy, Teatr Żołnierski po brzegi.

Kabaret w „Royalu”

10 września — czwartek — późny wieczór. Sala „Royalu” skryta od masy światła. Wytworna publiczność zapelnia powoli salę. O godz. 11 tej unosi się kurtyna — na estradę wstępuje kpt. rez. Bąkowski — rzucając słuchaczom słowa klasycystyczne — o ptakach zdobywających przestworza — a potem por. Wiszowaty porwya słuchaczy „Arją z Halki”. Akompanjuje niezrównanie mjr.

Frydrychowicz, kpt. Błotnicki mówi „Pacierz Górnośląski” i wreszcie ulubieniec Grodna Adam Kowalski — kończy kabaret „Szkołą” ucząc słu ośczy liter „L. O. P.”

Sala huczy — wesołość się wzmacnia. Kowalski „bisowany” schodzi ze sceny, zapowiadając nowy — najciekawszy „numer” programu — tany. Pięc piękna szaleje z uciechy. Świt dnia rozprasza rozbawione pary.

B.

OD ADMINISTRACJI

Uprasza się Sz. P. Prenumeratorów miejscowych i z powłnceji o wpłacenie prenumeraty za m. wrzesień i zaległych.

Tydzień L. O. P. P.

Jutro:

- 1) Popisy Lotnicze Eskadry Wojskowej od godz. 12 do 1 po poł.
- 2) Przedstawienie w „Donu Żołnierza” o godz. 8-ej wiecz. „Kościuszkę pod Racławicami”. Procentowy datek na L.O.P.P.
- 3) Zabawa kostjumowa w Ogródzie Miejskim.
- 4) Sekcja organizacyjna, pp.: Wirski, Kunc i Karny.

Bal na Zamku

Dzisiaj w salach starego zamku odbędzie się jak donosiliśmy bal na rzecz L. O. P. P.

Wobec ciężkich czasów, organizatorzy postanowili wydawać bilety kredytowe do 1. X które są do otrzymania w starostwie u p. Zarzyckiego.

Cena wejścia 2 zł.

Przypominamy, że nawet nieopoda nie wpłynęła na zmniejszenie frekwencji tego 1-go jesiennego balu i salony będą wypełnione.

Dzisiaj
ostatnie
2 serje

Europa mówi

o tem

podług arcydzieła JULES VERNE'A p. t.

Podróż naokoło
ŚWIATA

W roli gł. LAURE-de-PLANTE piękność
amerykańska i WILLIAM DESMOND

Czy jesteś już członkiem
cywilnego klubu sportowego?

CRESOVIA

Kronika

Pomoc akademikom-żydom Uniwersytetu Stefana Batorego

Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy Studentów Żydów Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie przedstawia list na imię kilku akademików grodnian z prośbą o zorganizowanie tu tygodnia akademickiego.

W liście tym skaza się, między innymi, na bardzo ciężkie warunki materialne żydów studentów i znacząca ich Stowarzyszenie, z powodu zupełnego braku środków jest bezradne wobec tej niedoli. Przy liście załączono upoważnienie na imię 4 akademików do działań w imieniu Stow. Pom. Stud. Uniw. im. St. Batorego.

Nie wątpimy, iż tutejsze społeczeństwo chętnie dopomoże w przeprowadzeniu wyżej wspomnianej akcji, co da możność dalszemu kształceniu się młodzieży.

Samobójstwo

W dniu 10 b. m. mieszkanka wsi Puhacze gm. Marokańskiej, pow. Grodzieńskiego Sieńkiewiczówna Wanda przez wypicie esencji karbolowej usiłowała pozbawić się życia.

Po udzieleniu doraźnej pomocy przez miejscowego felczera, desperatkę przewieziono do szpitala w Grodnie.

Sprawozdanie

z przedawienia, oraz zabawy tanecznej, urządzonej w dniu 6. X. 1925 r. w „Domu Żołnierza” na rzecz Zw. Inw. Woj. w Grodnie.

Przychód:

1) Ze sprzedaży biletów na przedstawienie	zł. 165—25
2) Za programy	2—20
3) Konfetti i serp.	2—80
4) Szatań	6—30
5) Ze sprzedaży biletów na zabawę taneczną	41—00
Razem	217—36

Zespół „Domu Żołnierza” według umowy winien był otrzymać zł. 260 za wystawienie sztuki, światła i orkiestrę, lecz widząc niepowodzenie w owym dniu obniżył do 200 zł. wskutek czego czysty dochód wyniósł 17 zł. 35 gr.

Podziękowanie

Zarząd Tow. Koła Zw. Inw. Woj. Rp. Pol. w Grodnie składa serdeczne podziękowanie p. Generałowi Berbeckiemu za zezwolenie na wystawienie sztuki w „Domu Żołnierza” na rzecz Zw. Inw. Woj., Kierownikowi zespołu p. Dolińskiemu, oraz całemu zespołowi jak pp. Morawównie, Brzezińskiej, Mszczyńskiej, milutkiej Danusi i innym.

Zarząd Zw. I. W. Rp. Pol.

Dr. med. H. BRYZMAN

powrócił i ordynuje podziennie od 9—10 i od 4—7.

Grodno, ul. Hoovera 2. Tel. 202 choroby skórne i wenerycz.

Leczenie lampą kwarcową i elektrycznością.

6—15

List do Redakcji

Szanowny Panie Redaktorze!

W odpowiedzi na list do Redakcji b. prezydentowej p. Listowskiej, umieszczony w numerze „Nadnamińskiego Kurjera Polskiego” z dnia 20 sierpnia 1925 r. w sprawie łaskawego zaniechanie w swoim piśmie ogłoszonego przezemnie i kilku radnych wniosku na posiedzeniu Rady Miejskiej w dniu 20 sierpnia r.

Pozostam nadmieniam, że o ile p. Stanisława Listowska w terminie tygodniowym odednia ogłoszenia powyższego wniosku w piśmie „Nadnamiński” p. n. nie odwoła swego stanowiska, zmuszony będę skierować sprawę na drogę sądową.

W załączeniu odpis wniosku. Pozostaje z poważaniem

Z. Horbaczewski.

9 IX 25 r. Grodno.

Do Rady Miejskiej m. Grodna.

Niżej podpisani radni, m. Grodna, w protokole Rady Miejskiej z dnia 6 sierpnia r. b., przeczytaliśmy, że Rada Miejska przysądza Jadwidze Listowskiej subsydjum w wysokości 75 złotych „nieosięgniętych” wypłaconych aż do czasu ukończenia przez nią wyższego zakładu naukowego. W protokołach Rady Miejskiej, a mianowicie w protokole z dnia 18. VI—25 r. znajdujemy taką uchwałę Rady; przysądza więc po zmarłym prezydencie miasta s. p. Listowskiemu, pani Stanisława Listowskiej pełną ustawowo przewidzianą emeryturę wdowią. Zapytujemy siebie wobec zapadłych uchwał: czy każdemu emerytowi miasto poza emeryturą daje jeszcze na kształcenie dzieci w wyższych zakładach naukowych? Praktyka miejska o tem dotychczas milczy. Przypuszczamy, że uchwała jest dotychczas jedyną. Bezstronny obserwator życia miejskiego, czytając powyższe dwie uchwały Rady Miejskiej, zrozumie ostatnią uchwałę Rady Miejskiej jedynie w taki sposób, że Jadwiga Listowska jest pozbawiona wszelkiej możności do kształcenia się wobec stwierdzonego przez miasto ubóstwa, lecz posiada zdolności, co zmusiło Radę do przyznania subsydjum. Gdyby zaś temu bezstronnemu obserwatorowi było powiedziano, że Jadwiga Listowska jest córką wdowy po prezydencie m. Grodna, że wdowa pobiera od miasta pełną ustawowo przewidzianą emeryturę wdowią, że wdowa posiada w Grodnie dwa kamienice, że wdowa ma konorską wódczaną, że odrodz córki Jadwigi więcej dzieci niż wem utrzymać miasto, to by napewno mocno zdziwił i zapytał by się — dlaczego dano subsydjum? Wobec powyższego niżej podpisani zwracają się do Rady Miejskiej z wnioskiem o odwołanie swojej uchwały z dnia 6 sierpnia 1925 roku.

Gdyż zaś większość Rady Miejskiej nie zgodziła się z naszym wnioskiem i uważa, że powyższe uchwały jest jedyną z konieczności miejskich i oparta jest na słusznych zasadach, to w takim wypadku uważamy za konieczne stwierdzić, że powyższa uchwała w brzmieniu, przyjętem przez Radę Miejską, ostać się nie może, gdyż przy wykonaniu tej uchwały miastowi powstałoby cały szereg wątpliwości — i tak pierwszą wątpliwość: do jakiego czasu obowiązują miastowe uchwały? — drugą

wątpliwość: czy 75 zł. złotych mają być wypłacone od miejsca przez cały rok, czy tylko za miesiąc faktycznego kształcenia się? — trzecią wątpliwość, kto ma osiwiadczyć czas faktycznego kształcenia się? — czwartą wątpliwość, czy uchwała obowiązuje w razie, o ileby Jadwiga Listowska wyjechała, czy może się ograniczyć — na razie, takę uchwałę powstałoby. Poza tem wydatek został uchwalony, lecz pokrycia nie zostało wskazane.

Wobec powyższego uważamy, że o ile nawet uchwała tej sesji została przyjęta, to w tej redakcji ona nie może być pozostawiona, a przeto wnosimy o przekształcenie tej uchwały odesłanie całej sprawy do Magistratu w celu opracowania należytego wniosku po porozumieniu się z Komisją Budżetową Rady Miejskiej.

20 sierpnia 1925 r. Grodno (—) Z. Horbaczewski, (—) St. Cydzik, (—) M. Marozow, (—) G. Gubalski, (—) K. Tarasiewicz, (—) A. Bortnowski. Zgadza się z tą oświadczeniem, która traktuje o powstałych wątpliwościach (—) Kopytman.

Udzielam lekcji angielskiego

szkoleniu kompletnie. Informacje od 1—2 w poniedziałki, wtorki, piątki ul. Telegraficzna N 24 u Hr. Mięczyńskiego. 8 7

Posady

biurowej lub lekcji na godzinę poszukuje młoda osoba z kulturą. Oferty sub. „Zaraz”, w redakcji. 10—X

Wykwalifikowana

nauczycielka, która studiowała język francuski w Paryżu poszukuje lekcji. Władysław ul. Pocztowa 1 Szuszan. 8—X

Bona-niemka

w srycielem poszukuje posady do dzieci Orzeszkowej 45-a m. 2. 1—1

Składajcie ofiary

na L. O. P. P.

Młodzież szkolna, zakupująca u mnie podręczniki szkolne, otrzymuje zupełnie bezpłatnie „Mój dziennik” do zapisywania lekcji lub „Przyjaciel szkolny”

Księgarnia i skład materiałów pisemnych

E. Iberskiego

Grodno, Dominikańska 31.

Poleca w wielkim wyborze na rok szkolny 1925—26

Podręczniki SZKOLNE

— dla wszystkich Grodzieńskich Zakładów Naukowych

po cenach wydawnictw warszawskich.

Artykuły pisemne, przyrządy do rysunków i kreślenia, tomistry i t. p. po cenach najniższych

UWAGA! Wszyscy uczniowie, kupujący książki, mogą w razie nowego rozporządzenia władzy szkolnej, zamienić u mnie na podręczniki obowiązujące.

WYPOŻYCZALNIA KSIĄZEK

Dla pp. Nauczycieli i Młodzieży Szkolnej 50% zniżki.

8—15

Biuro budowlane

Jana Jankowskiego

Grodno Lewa—Nabrzeżna M 17.

wykonywa wszelkie roboty wchodzące w zakres budownictwa najgustowniej najmocniej i najtaniej.

Obwieszczenie

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Grodnie Bolesław Czesnowski, zamieszkały w Grodnie przy ul. Kresowej pod № 9, ogłasza, że w dniu 21 września 1925 r. od godz. 10 z rana sprzedawane będą przez publiczną

licytację

ruchomości w Grodnie przy ul. Dominikańskiej pod № 31, należące do Dawida Garwacza, składające się z materiałów aptecznych i kosmetycznych oraz urządzeń sklepowego i oszacowane na sumę 2884 złotych.

Spis rzeczy i ich szacunek przejrzane być mogą w dniu licytacji.

m. Grodno, dn. 10 września 1925 r.

Komornik Sądowy: B. Czesnowski.

Czytajcie „Nadnamiński Kurjer Polski”

Kino Saturn

Jutro po gruntownem odnowieniu otwarcie sezonu!

Dziewczę z kabaretu

W roli gł. M. Philbon

Tragedja hrabianki Tudot—Dramat w 10 aktach